คณะกรรมการที่ปรึกษาชุมชน
สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์สุขภาพ
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

CAB NEWSLETTER
สารที่ปรึกษาชุมชน
ปีที่ 11 ฉบับที่ 77 เดือนมีนาคม - เมษายน 2554
สารเพื่อสร้างความเข้าใจ ป้องกัน/ดูแลชุมชน ให้ห่างไกลจากเอดส์และยาเสพติด

เรื่องเล่า... จากกรรมการจริยธรรมการวิจัย

ดร.จิรประภา วิภาษา
นักวิจัย สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์สุขภาพ
กรรมการและเลขานุการ คณะกรรมการพิทักษ์สิทธิสวัสดิภาพและป้องกันภยันตรายในการวิจัยกับมนุษย์ ของสถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์สุขภาพ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

ต่อจากฉบับที่แล้ว....

ในทางกลับกัน ถัดจากการบรรยายของชาวเผ่าฮาวาซูไป ก็เป็นเรื่องที่ต่างกันคนละขั้วของคุณคริส แฮมเพล คุณแม่ท่านนี้มีลูกแฝดอายุ 6 ขวบ ซึ่งป่วยเป็นโรคทางพันธุกรรมชื่อนีแมน-พิค ชนิดซี (Niemann-Pick type C) ในกรณีของลูกแฝดนี้พบว่ามีการเปลี่ยนแปลงของระบบเผาผลาญไขมัน ทำให้มีคอเลสเตอรอลเกาะที่หลอดเลือดในสมอง ทำให้เกิดภาวะสมองเสื่อมและสมองฝ่อคล้ายคลึงกับโรคอัลไซเมอร์ ไม่มีวิธีรักษาซึ่งแพทย์คาดว่าคู่แฝดไม่น่าจะมีชีวิตรอดจนเป็นผู้ใหญ่ พ่อและแม่ของแฝดคู่นี้ได้อุทิศเวลาทำการศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับโรคนี้ทางหนังสือ วารสารวิชาการและอินเตอร์เนต จนกระทั่งพบว่ามีสารชนิดหนึ่งที่เรียกว่าไซโคลเดกซ์ทรินสามารถทำให้อาการของโรคนีแมน-พิค ชนิดซี ในหนูทดลองบรรเทาลงได้ พ่อแม่ของฝาแฝดได้นำเสนอต่อคณะกรรมการหลายต่อหลายแห่งเพื่อให้ใช้สารชนิดนี้ฉีดแก่ลูกของตน จนในที่สุดองค์การอาหารและยาประเทศสหรัฐอเมริกาได้ยินยอมให้แพทย์ของโรงพยาบาลเด็กแห่งหนึ่งให้สารนี้ทางเส้นเลือดแก่ฝาแฝดทั้งสอง อย่างไรก็ตามเมื่อเวลาผ่านไปหลายเดือน อาการทางระบบประสาทก็ไม่ได้ดีขึ้น แต่ยังพบว่ามีคอเลสเตอรอลสะสมเพิ่มขึ้นในเส้นเลือดของอวัยวะอื่นๆ แพทย์คาดว่าหากให้สารนี้บริเวณที่ทำให้เข้าสู่สมองได้รวดเร็วหรือโดยตรงอาจได้ผลดีกว่านี้ ครอบครัวแฮมเพลจึงร้องขอแก่องค์การอาหารและยาอีกครั้งในการให้สารนี้แก่ฝาแฝดทาง ไขสันหลังเพื่อว่าสารไซโคลเดกซ์ทรินจะเข้าสู่สมองได้อย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น องค์การอาหารและยาได้อนุมัติและขณะนี้ก็อยู่ในขั้นตอนการเริ่มให้การรักษาโดยยังไม่ทราบผล

นอกจากนั้นแล้วครอบครัวแฮมเพลยังได้ติดต่อประสานกับสถาบันชั้นนำหรือบริษัทที่มีเทคโนโลยีชั้นสูงอีกหลายแห่งในหลายประเทศเพื่อที่จะให้สถาบัน หรือบริษัทเหล่านี้นำเซลล์ผิวหนัง น้ำไขสันหลัง หรือแม้แต่น้ำลายของฝาแฝดทั้งสองไปศึกษาค้นคว้าและพัฒนาให้เป็นสเต็มเซลล์หรือเซลล์ต้นกำเนิด ด้วยความหวังว่าอาจจะพัฒนาไปเป็นเซลล์ในระบบประสาทและเป็นหนทางในการช่วยชีวิตลูกฝาแฝดทั้งสองได้ ครอบครัวแฮมเพลยังมีมุมมองว่า เมื่อนักวิทยาศาสตร์สามารถพัฒนาเซลล์ต้นกำเนิดได้แล้วก็ไม่ควรเก็บไว้ในตู้แช่แข็งเพราะเท่ากับชีวิตหนึ่งถูกแช่แข็งไว้โดยไม่มีประโยชน์ซึ่งหากนำไปศึกษาพัฒนาต่อไปอาจจะสามารถช่วยชีวิตคนเป็นร้อยเป็นพันคนได้ ซึ่งหนึ่งในนั้นอาจจะเป็นลูกหลานของคนใกล้ชิดเราในอนาคต และนี่ก็เป็นอีกแง่คิดหนึ่งถึงการวิจัยเก็บเนื้อเยื่อหรือเซลล์ที่เก็บไว้

ประเด็นร้อนในเรื่องการวิจัยกับเนื้อเยื่อยังไม่จบแต่เพียงเท่านี้ ที่จัดการประชุมได้เชิญคุณรีเบคกา สคลูท (Rebecca Skoot) ให้มาบรรยายเกี่ยวกับหนังสือเรื่อง **"ชีวิตที่ไม่มีวันตาย"** หรือ **"The Immortal Life"** ที่เขียนจากเรื่องจริงของหญิงผิวดำชาวแอฟริกันอเมริกันคนหนึ่งที่มีชีวิตอยู่ในช่วงที่ยังมีการแบ่งแยกผิวพรรณในประเทศสหรัฐอเมริกา ในปี ค.ศ.1951 หญิงผู้นี้ป่วยจึงเข้ารับการรักษาที่โรงพยาบาลของมหาวิทยาลัยจอห์น ฮอพกิ้นส์ แพทย์ตัดชิ้นเนื้อไปตรวจและวินิจฉัยว่าเธอเป็นมะเร็งปากมดลูก นักวิทยาศาสตร์ในห้องปฏิบัติการพบว่าเซลล์มะเร็งนี้สามารถเติบโตได้ในหลอดทดลองอย่างไม่มีขีดจำกัดนับว่าเป็นความสำเร็จในการเลี้ยงเซลล์มนุษย์นอกร่างกายเป็นครั้งแรกของโลกและได้ตั้งชื่อเซลล์นี้ว่า "เฮลา" (HeLa) ซึ่งเรียกตามชื่อเฮนริเอ็ตต้า แลคส์ (Herietta Lacks) ผู้ป่วยเจ้าของเซลล์ อย่างไรก็ตามเฮนริเอ็ตต้าไม่ทราบเรื่องนี้และอีก 6-7 เดือนถัดมาเธอก็เสียชีวิตที่อายุ 31 ปี ทิ้งลูก ๆ 5 คนไว้เบื้องหลัง เซลล์เฮลาได้ถูกส่งต่อไปยังห้องปฏิบัติการต่างๆ เพื่อ นำไปศึกษาในหลายประเทศทั่วโลก ตลอดจนมีบริษัทนำไปผลิตเพื่อทำเป็นการค้า

(อ่านต่อหน้า 2 ค่ะ)

◀ ผู้ดำเนินรายการอารมณ์ดีมีมุขขำขันตลอดรายการ ทุกเช้าจะแต่งเพลงมาร้องเพื่อเข้าสู่เรื่องที่จะบรรยาย ภาพล่างเป็นเพลงสนุก ๆ ให้ผู้เข้าร่วมประชุมร้องด้วยกัน (เนื้อร้องแปลแล้วให้อารมณ์ว่า "ทั้งรักทั้งเกลียดกรรมการจริยธรรมเหลือเกิน")

1 เรื่องเล่า...จากกรรมการจริยธรรม 2 ประสบการณ์ที่เคยถูกมองข้าม 4 เล่าขานงานวิจัย : โรคภัยใกล้ตัว... ของหญิงไทย 5 ส่ายตา...หาเรื่อง (มาเล่า) 6 ชุมชนสัมพันธ์ : ปีที่ 3 ของโครงการต้านภัยหนาว 7 ละอ่อน # 6 8 บอกข่าวกับโครงการ "ฮักชุมชน"# 6 9 ฮู้ตวยกั๋น : นโยบายด้านยาเสพติดของภาครัฐกับการดำเนินการวิจัยในผู้ใช้สารเสพติด 10 อยากเล่า : ตามอาสาสมัครที่อมก๋อย 12 บอกเล่า...เก้าสิบ

ต่อจากหน้า 1

จนกระทั่งวันหนึ่งนักวิทยาศาสตร์คนหนึ่งได้พบรหัสพันธุกรรมที่เกี่ยวข้องกับมะเร็งต่อมลูกหมากในเซลล์เฮลา ซึ่งไม่น่าจะเป็นไปได้เนื่องจากเซลล์เฮลานี้มีแหล่งกำเนิดจากผู้หญิง จึงคิดว่าอาจจะเกิดอาจการปนเปื้อนกับเซลล์ชนิดอื่นๆ หรืออาจเป็นไปได้ว่าเซลล์ชนิดนี้มีความผิดปกติเฉพาะตัว นักวิทยาศาสตร์กลุ่มนี้จึงสืบค้นจนได้ติดต่อกับลูกๆ ของเฮนริเอ็ตต้าเพื่อขอเจาะเลือดตัวอย่างจากลูก ลูกๆ ของเธอแปลกใจอย่างมากที่ยังมีเซลล์ของแม่ที่ยังมีชีวิตอยู่โดยที่ไม่เคยมีใครในครอบครัวทราบแต่ก็ได้ตอบตกลง เมื่อไปถึงยังห้องปฏิบัติการ ลูกๆ ก็ได้เห็นเซลล์ของแม่ซึ่งบางส่วนอยู่ในตู้แช่แข็ง บางส่วนอยู่ในหลอดทดลองซึ่งลูกๆ ได้ทราบว่าเซลล์ของแม่กำลังแบ่งตัวอย่างไม่สิ้นสุดและได้ถูกนำไปใช้ในการศึกษาหลายอย่างซึ่งบางสิ่งก็เป็นประโยชน์ต่อมนุษยชาติ เช่น ใช้ในการทดสอบความทนต่อสารต่างๆ ศึกษาทางด้านพันธุกรรม ฯลฯ อย่างไรก็ตามลูกๆ บางคนที่ไม่เคยเห็นหน้าแม่รู้สึกว่าแม่ยังมีชีวิตและอยากให้แม่พักอย่างสงบ ประเด็นน่าสนใจที่ถูกหยิบยกขึ้นมาพูดคือถึงแม้เซลล์ของเฮนริเอ็ตต้าจะถูกนำไปใช้ประโยชน์อย่างแพร่หลาย จนถึงทำกำไรทางธุรกิจมาเป็นเวลานาน แต่ครอบครัวแลคส์ก็ยังไม่มีประกันทางสุขภาพและยังไม่เคยได้รับประโยชน์ใดๆ จากการที่เซลล์ของแม่ถูกนำไปใช้ สำหรับผู้เขียนเองคิดว่าในแง่ของการวิจัยกับเนื้อเยื่อหรือตัวอย่างที่เก็บไว้นี้สามารถทำได้หากเป็นประโยชน์และหากจะทำให้ด้านการแพทย์เจริญก้าวหน้าแต่อาสาสมัครควรรับรู้ และเต็มใจที่จะให้นำไปใช้

ยังมีอีกหลายประเด็นที่ผู้เขียนได้ข้อคิดและได้รับประโยชน์จากการเข้าร่วมประชุมครั้งนี้เป็นอย่างมาก ต้องขอขอบคุณผู้จัดการประชุมและสถาบันฯ ที่ให้การสนับสนุนครั้งนี้ สิ่งหนึ่งที่อยากจะบอกกล่าวให้ท่านผู้อ่านทราบคือวงการจริยธรรมของประเทศไทยได้ก้าวไกลไปมาก ถึงแม้อาจมีความแตกต่างในแง่วัฒนธรรมแต่หลักการและมาตรฐานการทำงานของคณะกรรมการด้านจริยธรรมในประเทศไทยก็มิได้แตกต่างจากนานาประเทศ ในความคิดส่วนตัวของผู้เขียนนั้นเห็นว่าด้านผู้ทำหน้าที่กรรมการและนักวิจัยนั้นมีความรู้ความเข้าใจที่เพียงพอ เราอาจต้องก้าวไปข้างหน้าอีกระดับหนึ่งคือเริ่มให้ประชาชนทั่วไปมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องนี้มากยิ่งขึ้น เมื่อทำงานวิจัยอย่างไว้ใจ สบายใจกันทุกฝ่ายก็อาจทำให้วงการศึกษาวิจัยของเราก้าวไปอย่างมีประสิทธิภาพ และรวดเร็วยิ่งขึ้น

ประสบการณ์ที่ (เคย) ถูกมองข้าม

โดย... คุณสมศักดิ์ ใจสม
กรรมการที่ปรึกษาชุมชนด้านสารเสพติด
สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์สุขภาพ
ผู้จัดการบ้านนิมิตใหม่ มูลนิธินิมิตใหม่

ทุกคนคงเคยทำความผิดพลาดมาบ้างในอดีตไม่มากก็น้อย หากผู้ใดกล่าวว่าไม่เคยทำอะไรผิดเลยก็อาจหมายความว่าไม่ได้ลงมือกระทำสิ่งใดเลยก็เป็นได้ แต่ผู้ที่เคยผิดพลั้งไปแล้วกลับตัวกลับใจใหม่ย่อมได้รับการให้อภัย เช่นดังคำกล่าวในพระคัมภีร์ว่า **"เหตุฉะนั้นถ้าผู้ใดอยู่ในพระคริสต์ ผู้นั้นก็เป็นคนที่ถูกสร้างใหม่แล้ว สิ่งสารพัดที่เก่าๆ ก็ล่วงไปนี่แน่ะกลายเป็นสิ่งใหม่ทั้งนั้น"** *(2 โครินธ์ 5:17)* อันตีความได้ว่าชีวิตเราทุกคนถ้าได้วางใจในพระเจ้าแล้ว ชีวิตเก่าๆ หรือความผิดบาปต่างๆ ที่เคยกระทำมาแล้วนั้น จะถูกล้างให้หมดไป เรียกได้ว่าเกิดใหม่อีกครั้งหนึ่งในพระคริสต์ เนื่องเพราะความผิดบาปทั้งหมดได้ถูกชำระแล้วโดยโลหิตพระเยซูคริสต์

จากแนวคิดนี้ก่อให้เกิดความพยายามของกลุ่มบุคคลหลายฝ่ายในอำเภอดอยสะเก็ดในการริเริ่มโครงการ **"บุคคลต้นแบบ"** ขึ้น โดยการเลือกเฟ้นหาบุคคลที่สมัครใจเปิดเผยตัวเองกับสังคมว่าเคยใช้ยาเสพติดแต่ปัจจุบันเลิกได้แล้ว เป็นคนดีของสังคม ยกย่องให้เกียรติให้เป็นตัวอย่างที่ดีแก่ผู้ใช้ยาคนอื่นๆ

โครงการบุคคลค้นแบบนี้มีวัตถุประสงค์หลักในการค้นหาผู้ที่เคยใช้ยาเสพติดและสิ่งเสพติดแล้วสามารถเลิกได้อย่างถาวร ให้เป็นบุคคลต้นแบบของอำเภอดอยสะเก็ด สร้างโอกาสให้บุคคลเหล่านั้นได้เป็นที่ยอมรับทางสังคม เพื่อสร้างความภาคภูมิใจให้แก่เขา ให้รู้สึกว่าการที่สามารถเลิกสิ่งเสพติดได้อย่างถาวรนั้นเป็นสิ่งที่มีคุณค่าทางสังคม เพื่อจะนำบุคคลเหล่านั้นมาสร้างเป็นเครือข่ายป้องกัน ยาเสพติดในอำเภอดอยสะเก็ด

ในการช่วยเหลือผู้ติดสิ่งเสพติด และผู้ที่ต้องการเลิกยาเสพติดอย่างถาวร และสร้างความเข้มแข็งภายในชุมชนของตนในการต่อต้าน และป้องกันยาเสพติด

ผลสรุปโครงการนี้ประสบความสำเร็จในระดับหนึ่ง ซึ่งจากการประเมินผล พบว่าอุปสรรคสำคัญอันดับแรกคือ การดึงบุคคลที่เคยใช้สิ่งเสพติด (เหล้า, บุหรี่ และยาเสพติดทุกประเภท) แล้วสามารถเลิกได้มาร่วมโครงการ เหตุผลหลักคือ การเปิดกว้างด้านความคิด การยอมรับของคนในสังคมไทย และทัศนคติต่อผู้ที่เลิกสิ่งเสพติดแล้วอย่างถาวร เนื่องจากสังคมไทยยังมองผู้ที่เคยติดสิ่งเสพติดในแง่ลบ และความรู้สึกของผู้ที่เคยติดสิ่งเสพติดเองก็ยังเกิดปมด้อยและความอายตัวเองอยู่ จึงทำทรัพยากรบุคคลด้านสิ่งเสพติดสูญหายไปเป็นจำนวนมาก ทั้งๆ ที่บุคลากรเหล่านี้เป็นบุคคลที่มีประสบการณ์ตรงเรื่องสิ่งเสพติด มีความเข้าใจถึงความรู้สึกผู้ติดสิ่งเสพติดได้เป็นอย่างดี ประการสำคัญสามารถเลิกสิ่งเสพติดได้แล้วอย่างถาวร ซึ่งถือได้ว่าเป็นประโยชน์ต่อแนวทางในการบำบัดรักษาผู้ติดสิ่งเสพติดเป็นอย่างยิ่ง เนื่องจากปัญหาในการบำบัดรักษาผู้ติดสิ่งเสพติดที่สำคัญประการหนึ่ง คือ**การกลับไปมีพฤติกรรมการเสพซ้ำ** (เน้นเฉพาะยาเสพติดเป็นสำคัญ) ข้อมูลที่น่าสนใจที่ได้จากผู้มีประสบการณ์ซึ่งผ่านการบำบัดแล้ว คือ มีการแลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่างผู้บำบัดเกี่ยวกับช่องทาง และแหล่งซื้อขาย

ถ้าหันกลับมามองในการด้านเฝ้าระวัง ในการป้องกันการระบาดของยาเสพติดทั้งในเยาวชนและประชาชนโดยทั่วไปนั้น ประสบการณ์จากการติดยาเสพติดแล้วเลิกได้อย่างถาวรเหล่านี้อาจทำให้สามารถแยกแยะได้ว่าใครเสพยา หรือคนๆ นี้ ใช้ยามาหมาดๆ หรือสามารถบอกได้เลยว่าในแหล่งชุมชนนี้มีการค้าขายยาเสพติดหรือการแพร่ระบาดของยาเสพติดมากน้อยเพียงใด หรือเพียงแค่เห็นสภาพแวดล้อมก็บอกได้ หากอยากทราบว่าสถานศึกษาใด มีการเสพยาเสพติดหรือไม่ หรือหากเป็นไปได้ การจัดตั้งศูนย์อาสาสมัครผู้มีประสบการณ์ในการติดสิ่งเสพติดแล้วเลิกได้อย่างถาวร ในแต่ละชุมชนน่าจะมีประโยชน์ต่อชุมชนบ้างไม่มากก็น้อย

หากครอบครัวใดมีปัญหาเรื่องยาเสพติดหรือสงสัยว่าบุคคลในครอบครัวเริ่มมีพฤติกรรมยุ่งเกี่ยวกับยาเสพติด ก็สามารถปรึกษาเพื่อให้ช่วยตรวจสอบและป้องกันก่อนที่ภัยของยาเสพติดจะเข้าถึงครอบครัว และขยายตัวสู่ชุมชน เพราะผู้มีประสบการณ์เหล่านี้ เพียงได้สำรวจสภาพที่อยู่อาศัย ห้องนอนของบุคคลที่สงสัยว่ายุ่งเกี่ยวกับยาเสพติด ได้พูดคุย สังเกตพฤติกรรมต่างๆ ก็บอกได้ว่าในครอบครัวนั้นมีคนเสพยาหรือไม่ อีกทั้งยังแนะแนวทางในการป้องกันและรักษา เนื่องด้วยบุคคลเหล่านี้มีความเข้าใจ และเห็นใจผู้ที่ติดยาเสพติด รู้ถึงความเปราะบางทางอารมณ์ และความอ่อนไหวในจิตใจของผู้ติดยาเสพติดได้เป็นอย่างดี เพียงแค่คนในชุมชนนั้นๆ ไม่รังเกียจ ไม่ดูแคลน ให้โอกาสให้เกียรติบุคคลเหล่านี้ เพื่อสร้างความสัมพันธ์ให้เกิดจิตอาสาที่จะช่วยเหลือสังคม เป็นการให้โอกาสแก่บุคคลเหล่านั้นได้ทำประโยชน์ให้กับชุมชนและสังคม จะทำให้มีความภาคภูมิใจในคนเอง เห็นคุณค่าของตนเอง ก็จะเกิดจิตอาสาในการช่วยเหลือผู้อื่น และร่วมป้องกันยาเสพติดภายในชุมชนของตนต่อไป

หากให้คนที่ไม่เคยติดยาเสพติดมาสอนคนที่มีประสบการณ์ด้านยาเสพติด อาจไม่ได้รับการยอมรับ เนื่องจากขาดประสบการณ์และขาดความเข้าใจในตัวผู้ติดยาเสพติดอย่างดีพอ เพราะผู้ติดยาเสพติดมีความอ่อนไหวทางอารมณ์สูงและต้องการคนเข้าใจในตัวเขาค่อนข้างสูง เป็นไปได้หรือไม่ ที่จะมีการทำงานร่วมกันระหว่างผู้ที่มีความรู้กับผู้ที่มีประสบการณ์ เพื่อเสริมแรงในการปฏิบัติงาน

ดังที่ได้กล่าวมาทั้งหมดนี้ ถ้าสังคมไทยให้ความเห็นใจ ให้ความสำคัญ เปิดใจยอมรับและให้เกียรติผู้ที่เลิกสิ่งเสพติดได้อย่างถาวร ตามอย่างข้อพระธรรมในคัมภีร์ไบเบิ้ลที่ได้ยกตัวอย่างมาข้างต้น โดยถือว่าคนที่เลิกสิ่งเสพติดเหล่านั้นคือคนใหม่ ให้โอกาสทางสังคม ให้เขามีส่วนร่วมในชุมชนของเรามากขึ้น และภาครัฐเล็งเห็นความสำคัญและให้การสนับสนุน สังคมไทยก็จะได้ทรัพยากรบุคคล ที่มีคุณภาพมาช่วยแก้ปัญหาสิ่งเสพติดที่นับวันจะยิ่งทวีความรุนแรงขึ้นทุกขณะในตอนนี้ได้ พระเจ้าอวยพร.

โรคภัยใกล้ตัว...ของหญิงไทย

โดย...แพทย์หญิงพัชรพรรณ สุคนธเวศ
แพทย์ประจำโครงการ
สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์สุขภาพ
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

มะเร็งปากมดลูก --- หลายๆ คนคงพอจะรู้จักกิตติศัพท์และความน่ากลัวจากการเป็นโรคมะเร็งที่พบบ่อยเป็นอันดับที่ 2 ในหญิงไทย (อันดับ 1 คือมะเร็งเต้านม) โดยพบผู้ป่วยรายใหม่ประมาณ 10,000 ราย/ปี และเสียชีวิตประมาณ 4,600 ราย/ปี (ข้อมูลจากการกระทรวงสาธารณสุข ปี 2553) การป้องกันและควบคุมโรคมะเร็งปากมดลูกที่ได้ผลดีที่สุด คือการตรวจหาเซลล์มะเร็งตั้งแต่อยู่ในระยะเริ่มแรก ซึ่งเป็นระยะที่สามารถรักษาให้หายได้ และเสียค่าใช้จ่ายน้อย การตรวจคัดกรองมะเร็งปากมดลูกเป็นวิธีการที่ได้รับการยอมรับว่าสามารถช่วยค้นหาและคัดกรองโรคนี้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ จึงได้มีการระบุไว้ในโครงการส่งเสริมสุขภาพของสำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ สำหรับหญิงไทยทุกคน มีสิทธิตรวจโดยไม่เสียค่าใช้จ่าย

สำหรับผู้หญิงที่ติดเชื้อเอชไอวีนั้น ความสำคัญของโรคมะเร็งปากมดลูกก็มิได้น้อยกว่าโรคติดเชื้อฉวยโอกาสอื่นๆ เนื่องจากมีการศึกษาพบว่า ผู้หญิงที่ติดเชื้อเอชไอวีจะมีอัตราการเกิดมะเร็งปากมดลูกสูงกว่าผู้หญิงที่ไม่ติดเชื้อเอชไอวี จึงมีคำแนะนำที่เป็นมาตรฐานสากลให้หญิงติดเชื้อเอชไอวีทุกคนควรจะทำการตรวจคัดกรองมะเร็งปากมดลูกอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง

เมื่อเดือนพฤษภาคม–กรกฎาคม 2553 ที่ผ่านมา ศูนย์วิจัยด้านโรคเอดส์และโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์สุขภาพ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ โดย พญ.ขวัญหทัย แก้วปู่วัด ศ.นพ.ขวัญชัย ศุภรัตน์ภิญโญ และ พญ.พัชรพรรณ สุคนธเวศ ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง ***"อัตราการตรวจคัดกรองและปัจจัยที่สัมพันธ์กับการตรวจคัดกรองมะเร็งปากมดลูกในผู้หญิงที่ติดเชื้อเอชไอวี ที่มารับบริการทางการแพทย์ ณ โรงพยาบาลมหาราชนครเชียงใหม่"*** โดยการสัมภาษณ์ผู้หญิงที่ติดเชื้อเอชไอวี อายุ 18 ปีขึ้นไป จำนวน 150 ราย ผลการศึกษาพบว่า มีผู้เข้ารับการตรวจคัดกรองมะเร็งปากมดลูกอย่างสม่ำเสมอทุกปีคิดเป็น 34.7%, มีผู้ที่เคยตรวจแต่ไม่สม่ำเสมอ คิดเป็น 54.7% และมีผู้ที่ไม่เคยตรวจเลยคิดเป็น 10.7%

ปัจจัยที่สัมพันธ์กับการตรวจคัดกรองมะเร็งปากมดลูกอย่างสม่ำเสมอ คือ กลุ่มผู้หญิงที่ปัจจุบันมีคู่นอนจะทำการตรวจอย่างสม่ำเสมอ (65.4%) มากกว่ากลุ่มผู้หญิงที่ไม่มีคู่นอน (34.6%) ซึ่งแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนปัจจัยอื่นๆ คือ อายุ ระดับการศึกษา และรายได้ ไม่มีความสัมพันธ์กับอัตราการตรวจคัดกรอง

เหตุผลที่ช่วยส่งเสริมให้ผู้หญิงที่ติดเชื้อเอชไอวีเข้ารับการตรวจคัดกรองมะเร็งปากมดลูกอย่างสม่ำเสมอ 3 อันดับแรกคือ 1. เลือกการทราบว่าการติดเชื้อเอชไอวีเสี่ยงต่อการเกิดมะเร็งปากมดลูก (57.1%) 2. เลือกให้มีการนัดวันและเวลาตรวจที่แน่นอน (17.3%) และ 3. เลือกให้แพทย์หรือ พยาบาลยืนยันให้ตรวจทุกปี (10.2%)

จากการศึกษาข้างต้นจะเห็นว่าอัตราการตรวจคัดกรองมะเร็งปากมดลูกอย่างสม่ำเสมอในผู้หญิงที่ติดเชื้อเอชไอวียังค่อนข้างต่ำ ทั้งที่ต้องมารับการตรวจรักษาเป็นประจำอยู่แล้ว สิ่งที่น่าเป็นห่วงคือ มีจำนวนหนึ่งบอกว่ายังไม่ทราบว่าการติดเชื้อเอชไอวีเพิ่มความเสี่ยงต่อการป่วยเป็นโรคมะเร็งปากมดลูก และไม่เคยได้รับแนะนำจากเจ้าหน้าที่ให้ไปตรวจคัดกรองเลย

คลินิกเอชไอวีจึงควรให้ความรู้อย่างเพียงพอเกี่ยวกับความเสี่ยงของการป่วยเป็นมะเร็งปากมดลูกในผู้หญิงที่ติดเชื้อเอชไอวีและควรจัดให้มีบริการตรวจคัดกรองมะเร็งปากมดลูก หรือประสานงานส่งต่อ เพื่อให้แน่ใจว่าผู้หญิงที่ติดเชื้อเอชไอวีได้รับการตรวจคัดกรองมะเร็งปากมดลูกอย่างสม่ำเสมอ โดยอาจเพิ่มเป็นบริการมาตรฐานพร้อมไปกับการตรวจหาปริมาณไวรัสในเลือด ซึ่งผู้ป่วยส่วนใหญ่จะได้สิทธิ์ตรวจฟรีปีละหนึ่งครั้งอยู่แล้ว

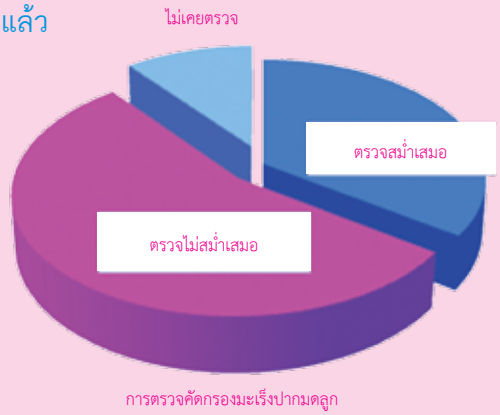

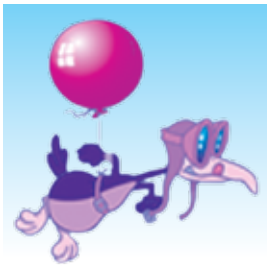

ส่ายตา...หาเรื่องมาเล่า

โดย...ทีมข่าวพิราบขาว

ช่วงนี้อากาศเปลี่ยนแปลงบ่อยมาก กลางวันร้อน ตอนเย็นก็มีลมแรง แต่พอตกตอนดึกอากาศกลับเย็นอีก โอ้...เชียงใหม่บ้านเรา แต่ยังไงก็ต้องฝากท่านผู้อ่านทุกคนดูแลสุขภาพของตัวให้ดีนะครับ ปีใหม่ไทยก็ผ่านมา ปีใหม่คนเชื้อสายจีนก็ผ่านไป เผลอแป๊ปเดียวปีใหม่เมืองหรือเทศกาลสงกรานต์ก็ใกล้เข้ามาทุกที ไม่รู้ว่าท่านผู้อ่านจะรู้สึกเหมือนกับทางทีมงานรึเปล่าครับ ปีนี้เป็นปีที่อะไรๆ มันช่างผ่านไปรวดเร็วจัง...เนอะ

ในช่วงเดือนมีนาคม-เมษายน เป็นช่วงที่น้องๆ หลายคนปิดเทอม บางคนก็ต้องเตรียมตัวสอบ บางคนกลับบ้านไปช่วยพ่อแม่ บ้างก็หางานทำและทำกิจกรรมอะไรอีกหลายๆ อย่าง แต่ทางทีมงานก็มีข้อเสนอให้น้องหลายคนที่ยังไม่รู้จะทำอะไรถ้าใครสนใจอยากเข้าร่วมกิจรรมเกี่ยวกับการพัฒนาทักษะในเรื่องความรู้เรื่องการป้องกันเอดส์ และโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์หรือเรื่องอื่นๆ ใครสนใจกิจกรรมไหนสามารถติดต่อหาข้อมูลเพิ่มเติมได้ตามข้อมูลที่ให้ไว้นะครับ.....*ลองหาเวลาว่างๆ เข้าร่วมกิจกรรมแบบได้ความรู้ได้เพื่อนใหม่ดูกันนะครับน้องๆ*

☞ 2 มีนาคม 54 สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดเชียงใหม่จัดการประชุมเพื่อพัฒนาหลักสูตรการอบรมอาสาสมัครสาธารณสุขต่างด้าวจังหวัดเชียงใหม่ : คุณคเชนทร์ ก้อนแก้ว โทร. 053–211048–50 ต่อ 151

☞ 3, 10, 17, 24 มีนาคม 54 ให้ความรู้เรื่องมะเร็งปากมดลูกหญิงที่ได้รับยาต้านไวรัส ณ โรงพยาบาลเชียงดาว : คุณณัฐวดี อารีหนู โทร. 053–455816 ต่อ 119

☞ 3–4 มีนาคม 54 สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดเชียงใหม่จัดการอบรมวิทยากรระดับอำเภอ ด้านอนามัยเจริญพันธ์ โรงเอดส์และโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ในเยาวชน : คุณพรชัย ทะนามแสง โทร. 053–211048–50 ต่อ 151

☞ 4, 11, 18, 25 มีนาคม 54 ให้ความรู้เรื่องการติดตามผลการตรวจทางห้องปฏิบัติการแก่ผู้ที่ได้รับยาต้านไวรัส ณ โรงพยาบาลเชียงดาว : คุณณัฐวดี อารีหนู โทร. 053–455816 ต่อ 119

☞ 7 มีนาคม 54 ให้ความรู้เรื่อง OI ARV แก่ผู้ที่เริ่มยาต้านไวรัสใหม่และญาติ ณ โรงพยาบาลเชียงดาว : คุณณัฐวดี อารีหนู โทร. 053–455816 ต่อ 119

☞ 22 มีนาคม 54 สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดเชียงใหม่จัดประชุมคณะทำงานเพื่อจัดทำ M&E Framework : คุณพัฒนพงศ์ กันทะอุป โทร. 053–211048–50 ต่อ 151

☞ 23–25 มีนาคม 54 สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดเชียงใหม่จัดการอบรมเจ้าหน้าที่โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลเรื่องอนามัยเจริญพันธุ์ และการจัดระบบบริการที่เป็นมิตร : คุณเกรียงไกร ยอดเรือน โทร. 053–211048–50 ต่อ 151

☞ 25 มีนาคม 54 กิจกรรมพบกลุ่มชรมสู่ขวัญดอยหลวง ณ โรงพยาบาลเชียงดาว : คุณสุชาดา อายุมั่น โทร. 053–455816 ต่อ 119

☞ มีนาคม 54 การอบรมเยาวชนแกนนำเรื่องโรคเอดส์และโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ตำบลปิงโค้ง ณ ค่ายทหารชุดปฏิบัติการ 514 เชียงดาว : คุณณัฐวดี อารีหนู โทร. 053–455816 ต่อ 119

☞ 4 เมษายน 54 ให้ความรู้เรื่อง OI ARV แก่ผู้ที่เริ่มยาต้านไวรัสใหม่และญาติ ณ โรงพยาบาลเชียงดาว : คุณณัฐวดี อารีหนู โทร. 053–455816 ต่อ 119

☞ 7–8 เมษายน 54 สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดเชียงใหม่ จัดการประชุมเพื่อพัฒนาแผนที่ยุทธศาสตร์และการพัฒนาระบบการเพื่อส่งต่อบริการที่เป็นมิตรสำหรับเยาวชน : คุณพรชัย ทะนามแสง โทร. 053–211048–50 ต่อ 151

☞ 8 เมษายน 54 สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดเชียงใหม่ออก Mobile VCT การให้ความรู้สุขศึกษาและการตรวจเลือดด้วยความสมัครใจในแค้มป์แรงงานต่างด้าว : คุณคเชนทร์ ก้อนแก้ว โทร. 053–211048–50 ต่อ 151

☞ 21 เมษายน 54 สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดเชียงใหม่จัดการประชุมคณะทำงานเพื่อระดมความคิดเรื่องกรอบการประเมินผลการป้องกันแก้ไขปัญหาเอดส์จังหวัดเชียงใหม่ : คุณเกรียงไกร ยอดเรือน โทร. 053–211048–50 ต่อ 151

☞ 22 เมษายน 54 สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดเชียงใหม่จัดการประชุมคณะทำงานโครงการส่งเสริมการป้องกันเอดส์ในกลุ่มแรงงานข้ามชาติ (ฟ้ามิตร) : คุณเกรียงไกร ยอดเรือน โทร. 053–211048–50 ต่อ 151

☞ 29 เมษายน 54 กิจกรรมพบกลุ่มชรมสู่ขวัญดอยหลวง ณ โรงพยาบาลเชียงดาว : คุณสุชาดา อายุมั่น โทร. 053–455816 ต่อ 119

☞ เมษายน 54 สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดเชียงใหม่จัดการประชุมคณะทำงานโครงการพัฒนาระบบบริการที่เป็นมิตรสำหรับเยาวชนในระดับอำเภอ (อำเภอเมืองเชียงใหม่, ดอยสะเก็ด, สันกำแพง, สารภี, สันป่าตอง, เชียงดาว, ไชยปราการและแม่อาย) : คุณพรชัย ทะนามแสง โทร. 053–211048–50 ต่อ 151

☞ เมษายน 54 โรงพยาบาลฮอด จัดการอบรมแกนนำเยาวชนเรื่องอนามัยเจริญพันธุ์ โรคเอดส์ โรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ และยาเสพติด อำเภอฮอด : คุณคนึงนิจ ศรีสอนใจ โทร. 053–461127

หน่วยงานใดมีความประสงค์ประชาสัมพันธ์กิจกรรมการดำเนินงานผ่านทางคอลัมน์นี้ ติดต่อทาง E-mail:aids@chiangmaihealth.com หรือ โทร. 0-5321-1048-50 ต่อ 131 หรือ สำนักงานคณะกรรมการที่ปรึกษาชุมชน โทร. 0-5394-5055-8 ต่อ 427 E-mail : caboffice@rihes.org, caboffice@rihes-cmu.org

ชุมชนสัมพันธ์

ปีที่ 3 ของโครงการต้านภัยหนาว

เข้าสู่ปีที่ 3 แล้วนะครับสำหรับโครงการดีๆ ที่โครงการวิจัย HPTN058 จัดทำโครงต้านภัยหนาวสู่พี่น้องชนเผ่า ต.แม่ตื่น อ.อมก๋อย จ.เชียงใหม่ ปีที่ผ่านมาโครงการวิจัย HPTN 058 ได้แบ่งปันน้ำใจสู่พี่น้องชาวหมู่บ้านทะโกรเดและบราโกร จำนวน 67 หลังคาเรือน สำหรับปีนี้ก็ได้จัดทำโครงการ **"ต้านภัยหนาวสู่พี่น้องชนเผ่า"** ขึ้นเมื่อวันที่ 10 – 11 มกราคม 54 ที่ผ่านมา และได้รับน้ำใจจากพี่ๆ น้องๆ โครงการวิจัย รวมถึงชาวสถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์สุขภาพ ได้ร่วมสบทบทุนและบริจาคสิ่งของให้กับชาวบ้านหมู่บ้านเหล่อกร๊ะ และหมู่บ้านมอโกร จำนวน 80 หลังคาเรือนซึ่งได้รับการบริจาคสิ่งของมากมาย

เมื่อต้นเดือนธันวาคม ที่ผ่านมา คณะกรรมการที่ปรึกษาการดำเนินงานวิจัยในชุมชนได้ขอความอนุเคราะห์ ผ้าห่ม เครื่องกันหนาว เนื่องจากชุมชน ต.แม่ตื่น อ.อมก๋อย ซึ่งเป็นพื้นที่ของโครงการวิจัย ประสบกับปัญหาภัยหนาวและประชากรเป็นชนเผ่ากระเหรี่ยง ประกอบอาชีพ ทำนา-ทำไร่ และส่วนใหญ่ก็มีฐานะยากจน หลังจากที่ทราบเรื่องจากคณะกรรมการที่ปรึกษาชุมชน เจ้าหน้าที่ก็ได้ลงพื้นที่เพื่อสำรวจเส้นทางและข้อมูล ทราบข้อมูลว่าหมู่บ้านเหล่อกร๊ะ มอโกร เป็นหมู่บ้านที่ยากจนและยังขาดแคลนเครื่องกันหนาว อยู่ห่างจาก ต.แม่ตื่น 47 กิโลเมตร ต้องใช้ระยะเวลาประมาณ 3 ชั่วโมง และทั้ง 2 หมู่บ้านนี้มี 80 หลังคาเรือน มีอาสาสมัครโครงการวิจัยอยู่ จำนวน 12 คน เราได้รวบรวมเงินที่ได้จากโครงการวิจัย HPTN058 10,100 บาท คุณกนกพร วิบูลย์ณัฐกุล 1,000 บาท รวมเงินที่ได้รับการอนุเคราะห์จำนวนทั้งสิ้น 11,100 บาท และได้นำไปซื้อผ้าห่ม เครื่องกันหนาว และขนม นม ให้กับชาวบ้านและเด็กในหมู่บ้าน

เช้าของวันที่ 11 มกราคม ทีมงานออกจากที่พักเพื่อเดินทางไปยังหมู่บ้านเหล่อกร๊ะ ตลอดทั้งเส้นทางเป็นดินแดง วิบาก ซึ่งทางหน่วยงานขององค์การบริหารส่วนตำบลแม่ตื่น ได้มีการปรับปรุงถนนให้สภาพ ดีกว่าเดิมทำให้การเดินทางของทางทีมสะดวกขึ้น ถ้าไม่มีการปรับปรุงถนนการเดินทางคงลำบากกว่านี้ เพราะช่วงฤดูฝนที่ผ่านมาทำให้ ถนนเป็นหลุมเป็นบ่อ เมื่อทีมงานเดินทางไปถึงหมู่บ้านเหล่อกร๊ะ หมู่บ้านที่เรานัดชาวบ้านเพื่อแจกเครื่องกันหนาว ชาวบ้านต่างมารอทางทีมงานอยู่ จากการสอบถามชาวบ้านทราบว่าหมู่บ้านของพวกเขาไม่มีหน่วยงานใดขึ้นมาแจกเครื่องกันหนาวที่หมู่บ้านเลย.. ถ้ามีการแจกเครื่องกันหนาวต้องเดินทางไป รับ ที่ตัวตำบลแม่ตื่น ซึ่งไกลมาก บางคนก็ไม่มีรถการมาของพวกเราครั้งนี้ พวกเขาต่างดีใจมาก ช่วยกันขนของลงมาจากรถ มีทั้งเด็กและผู้ใหญ่ที่มาดู ทำให้เด็กๆ ที่มาเรียนที่ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียน และการศึกษาตามอัธยาศัย (กศน.) ไม่มีสมาธิในการเรียนเลย

บรรยากาศของการแจกผ้าห่มเครื่องกันหนาว ชาวบ้านต่างมารอรับผ้าห่มเครื่องกันหนาว เมื่อรับผ้าห่มแล้ว ก็ให้เลือกเสื้อผ้าบริจาคที่ทางทีมจัดเตรียมให้อีก จะเห็นได้ว่าชาวบ้านต่างมีความสุข สังเกตจากสีหน้าของชาวบ้าน มีความเบิกบาน ดังคำกล่าวที่ว่า ***"สิ่งเล็กๆ น้อยๆ ที่เราได้บริจาคไป แต่เป็นสิ่งที่สิ่งใหญ่สำหรับชาวบ้าน"*** ในกลุ่มที่ต้องการความช่วยเหลือ จากนั้นชาวบ้านได้เลี้ยงอาหารกลางวันทีมเจ้าหน้าที่ ซึ่งนับว่าเป็นอาหารกลางวันที่อร่อยที่สุด ที่จะหารสชาติแบบต้องมารับประทานที่บ้านเหล่อกร๊ะ ที่เดียวเท่านั้น สำหรับความรู้สึกเจ้าหน้าที่ที่ได้เดินทางไป ครั้งนี้ ถึงแม้จะไกล หนทางจะลำบาก และบางคนเมารถ แต่ก็คุ้มค่ากับการเดินทางมาร่วมบริจาคเครื่องกันหนาวในหมู่บ้านเหล่อกร๊ะและมอโกร เพราะว่าทุกคนที่มาต่างมาด้วยใจเต็มร้อย และกลับไปด้วยรอยยิ้มและความภาคภูมิใจ ในที่สุดภารกิจของทางทีมงานก็สำเร็จลง พวกเราทางทีมงานและชาวบ้านต่างมีความสุข คนให้ก็มีความสุขและผู้รับก็มีความสุข ซึ่งโครงการ **"ต้านภัยหนาว"** นี้ อยากให้มีการสานต่อทุกปีเพราะว่าในพื้นแผ่นดินไทยนี้ยังมีอีกหลายๆ หมู่บ้านที่กำลังรอคอยความช่วยเหลือจากพวกเราอยู่..

สุดท้ายนี้ผมก็เป็นตัวแทนของโครงการวิจัยฯ และชาวบ้าน ขอขอบพระคุณทุกท่าน ที่ให้การสนับสนุนโครงการนี้ ไม่ว่าจะเป็นด้านการเงิน หรือสิ่งของต่างๆ ที่ท่านให้นั้นเป็นประโยชน์กับชาวบ้านและเด็กๆ ทั้งนั้น ขอความสุข ความเจริญ จงมีแด่ชาวสถาบันวิจัยวิยาศาสตร์สุขภาพและบุคคลอื่นที่เกี่ยวข้องทุกๆ ท่าน

...โจชิเต้...

ละอ่อน #5

ทุกคนคงปฏิเสธไม่ได้ว่าการที่เรามีความรักและคนรักนั้นทำให้หัวใจเรามีความสุขและเบ่งบานมากแค่ไหน แต่ความรักก็ไม่ได้เป็นเหรียญด้านเดียวที่จะให้ความสุขกับเราไปได้โดยตลอด โดยเฉพาะความรักของละอ่อนที่มีอันตรายแฝงอยู่ในรักนั้นอย่างไม่รู้ตัว

ตัวแปรหนึ่งที่อาจนำพาไปสู่อันตรายนั้นก็คือ "กิ๊ก"

"กิ๊ก" เข้ามามีบทบาทในสังคมไทยตั้งแต่เมื่อไหร่เราไม่อาจจะรู้ได้ แต่ว่ากันว่ากิ๊กมีมานานแล้วแต่กลายมาเป็นประเด็นในสังคมไทยเมื่อราวต้นปี 2550 โดยกลุ่มนิสิตคณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ได้ทำวิจัยเรื่อง "กิ๊ก..มากกว่าเพื่อน แต่ไม่ใช่แฟน"

คำว่า "กิ๊ก" ในรายงานเล่มนี้ระบุความหมายของคำว่ากิ๊กในความเข้าใจของนักศึกษาไว้ 2 ความหมาย

ความหมายแรก คือ "กิ๊ก" ไม่ใช่ชู้ มีสถานะเป็นมากกว่าเพื่อนแต่ยังไม่ใช่แฟน และอาจมีเพศสัมพันธ์หรือไม่มีอะไรกันก็ได้ ส่วน ชู้ เป็นแฟนที่ไม่ได้เป็นแฟนอันดับหนึ่ง แต่ได้รับการยอมรับ และให้เรียกสถานะได้ว่า แฟน อาจมีเพศสัมพันธ์หรือไม่มีก็ได้

ความหมายที่สอง "กิ๊ก" คือ คนที่เราใส่ใจมากกว่าเพื่อน รู้สึกพิเศษเกินเพื่อน แต่ไม่ได้คิดกับเขาแบบแฟน คือ ไม่รู้สึกพิศวาส ไม่อยากอยู่ด้วยจนแก่เฒ่า ไม่อยากอยู่บ้านเดียวกัน ไม่อยากนอนเตียงเดียวกัน แต่ถ้าเห็นหน้ากันทุกวันคุยกันนานๆ ก็คงดี

ในภาพรวมคนส่วนใหญ่ให้ความหมายกับสถานภาพ "กิ๊ก" ไปในทางเดียวกันว่าเป็นคนที่มีความรู้สึกพิเศษ ผูกพันกัน คิดถึงกัน แต่ไม่ใช่แฟนกันหรือสรุปสั้นๆ เข้าใจง่ายๆ ได้ว่า "กิ๊ก ไม่ใช่ชู้ แต่ถ้าแฟนรู้ก็ต้องเลิก"

ความหมายข้างต้นไม่ได้ฟันธงว่าการมีกิ๊กจะนำพาไปสู่การมีเพศสัมพันธ์ แต่จะเห็นได้ว่าในอันตรายแฝงของการมี "กิ๊ก" ก็คือความใกล้ชิดที่ทำให้มีโอกาสเปลืองเนื้อเปลืองตัวและนำไปสู่การมีเพศสัมพันธ์สลับคู่ แลกเปลี่ยนคู่นอน เมื่อท้องขึ้นมาก็ทำแท้ง

มองดูแล้ว "กิ๊ก" ก็คือพฤติกรรมการนอกใจหรือการรักสนุกของชายหญิงที่ไม่คิดจริงจังในความรัก มองความรักเป็นความสนุกเป็นสีสันหนึ่งในชีวิต ไม่ได้มองถึงความถูกต้องและศีลธรรมอันดีของการมีคนรัก การรักเดียวใจเดียวกลายเป็นค่านิยมที่ล้าสมัย

บางคนว่าการมี "กิ๊ก" ไม่จำเป็นต้องล้ำเส้นถึงการมีเพศสัมพันธ์ เพราะนั้นถือว่าไม่ใช่ "กิ๊ก" แล้วเกณฑ์การวัดว่าใครกิ๊ก ใครไม่กิ๊ก ใครแฟน ใครชู้ คำเหล่านี้ค่าแตกต่างอยู่ที่ตรงไหน ใครที่จะให้คำนิยามได้อย่างถูกต้อง ความใคร่ของคนมันวัดกันไม่ได้ แต่ความรักเรามองเห็นค่าของมันได้ตลอดเวลา

ค่าของความรักไม่ได้อยู่ที่การกระทำหรือคำพูดเพียงชั่วข้ามคืน ความรักเกิดจากการสะสมของช่วงเวลาดีๆเกิดจากการกระทำดีที่คนสองคนมีให้แก่กันทั้งในยามทุกข์และยามสุขแต่นิยามความรักของหนุ่มสาวในปัจจุบัน เป็นความรักที่เกิดขึ้นง่าย ไม่ต้องการเวลา ไม่ต้องกระทำดี ไม่ต้องมีความจริงใจต่อกันไม่ต้องเข้าตามตรอกออกตามประตู มีรักแบบไปวันๆ เลือกคบคนที่หน้าตาไม่ได้มองว่ารักคือรักแต่มองว่ารักคือความใคร่

การมี "กิ๊ก" อาจจะมองเห็นเป็นเรื่องสนุก เป็นเรื่องอินเทรนด์ที่ใครๆ เขาก็มีกัน แท้จริงแล้วการมีกิ๊กก็ไม่ต่างอะไรกับคำว่าชู้ เพียงแต่สองคำนี้อยู่ในยุคสมัยที่ช่วงเวลาต่างกันเท่านั้นเอง

กิ๊กกับความรัก จึงเป็นค่านิยมที่แยกกันโดยเด็ดขาด มีกิ๊กคือไม่มีรัก มีรักต้องไม่มีกิ๊ก กิ๊กกับรักเหมือนเส้นขนานที่ลากยาวไปพร้อมกันแต่ยังไงก็ไม่มีทางที่จะมาบรรจบลงเอยกัน เพราะการมีกิ๊กไม่ได้เกิดจากความรัก

การมีความรักไม่ใช่เรื่องผิด ไม่ผิดที่เราจะรักใคร แต่ความรักนั้นต้องตั้งอยู่ในศีลธรรมอันดี เกิดจากความบริสุทธิ์ใจ ไม่ทำร้ายใคร พร้อมที่จะให้มากกว่ารอเป็นผู้รับเพียงฝ่ายเดียว

สังคมยุคปัจจุบันเจริญไปด้วยวัตถุและเทคโนโลยีมากมาย ทำให้ละอ่อนถอยห่างออกจากความเป็นพุทธ ถอยห่างจากวิถีที่จะเยียวยาจิตใจให้เป็นคนดี มองเห็นวัตถุเป็นของมีค่ามากกว่าจิตใจ การมีความรักของละอ่อนไม่ใช่เรื่องที่ผิด แต่การปลูกฝังให้มีความรักในแนวทางที่ถูกต้อง เป็นเรื่องที่เราจะต้องช่วยกัน เริ่มจากครอบครัว ความรักในครอบครัวจะช่วยให้เขาเห็นตัวอย่างที่ดีๆ

นี่คืออีกมุมความรักของวัยรุ่นยุคปัจจุบัน ยุคที่ความสวยงามของความรักซื้อได้ด้วยตัว แต่ไม่ใช่หัวใจ .....

By... แม่มดน้อย

บอกข่าวกับโครงการ...

ฮักชุมชน # 6

สวัสดีฤดูร้อนนนน..พึ่งย่างเข้าเดือนมีนาคมยังร้อนได้ขนาดนี้ ไม่อยากจะนึกเลยว่าเมษาปีนี้จะร้อนขนาดไหน แต่ถึงอุณหภูมิจะสูงขึ้นเท่าไหร่ อากาศจะร้อนสักเพียงไหนขอแค่ใจของพวกเราอย่าร้อนตามก็แล้วกัน...ก่อนอื่นต้องขอแสดงความยินดีกับ**ท่านพระครูปภัสสรนิรันตร์** เจ้าอาวาสวัดแม่ปูคาเหนือ ซึ่งเป็นคณะทำงานของโครงการฮักชุมชนอำเภอสันกำแพง ที่ได้รับสัญญาบัตร-พัดยศ เจ้าอาวาสวัดราษฎร์ชั้นโท เมื่อวันที่ 8 มกราคมที่ผ่านมา และขอแสดงความยินดีกับ **อ.สุทธิรักษณ์ เสมอกัน** ครูชำนาญการพิเศษโรงเรียนสันกำแพง หนึ่งในคณะอนุกรรมการโครงการฮักชุมชนอำเภอสันกำแพงที่เข้ารับพระราชทานปริญญาบัตรเป็นมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ เมื่อช่วงเดือนมกราคมอีกเช่นเดียวกัน รวมถึงขอแสดงความยินดีกับอีก **ผอ.เจียมพดล ไชยยาลักษณ์** หนึ่งในคณะทำงานโครงการฮักชุมชนอำเภอแม่แตงที่ได้ย้ายไปรับตำแหน่งผู้อำนวยการโรงเรียนสองแควิทยาคม เมื่อช่วงต้นปีที่ผ่านมา

สำหรับข่าวคราวความคืบหน้าของโครงการฮักชุมชนในฉบับนี้ขอเริ่มที่โครงการฮักชุมชนอำเภอสันทรายกันก่อน โครงการฮักชุมชนอำเภอสันทราย รุดหน้าไปอย่างรวดเร็ว โดยได้มีการประชุมทีมปฏิบัติการระดับตำบลไปแล้วทุกตำบลที่นำร่องของทั้งสองวัตถุประสงค์การเปลี่ยนแปลงเชิงโครงสร้าง (SCO) เรื่องแรกก็คือ การจัดตั้งคณะกรรมการประสานแผนเด็กและเยาวชน โดยมีตำบลที่เข้าร่วม 5 ตำบล ได้แก่ *ตำบลเมืองเล็น ตำบลหนองหาร ตำบลแม่แฝก ตำบลสันป่าเปา* และ*ตำบลหนองแหย่ง* ซึ่งคาดว่าองค์การบริหารส่วนท้องถิ่นแต่ละแห่งจะประกาศให้คณะกรรมการประสานแผนเด็กและเยาวชนเป็นโครงสร้างหนึ่งของในแต่ละองค์การบริหารส่วนท้องถิ่นภายในเดือนมีนาคมนี้ และอีกหนึ่ง SCO ในเรื่องของโครงการฮักครอบครัวก็มีตำบลที่เข้าร่วม 4 ตำบล ได้แก่ *ตำบลหนองหาร ตำบลเจดีย์แม่ครัว ตำบลสันป่าเปา* และ*ตำบลสันพระเนตร* โดยได้ดำเนินการเก็บข้อมูลเป็นที่เรียบร้อยแล้วในช่วงเดือนมกราคมที่ผ่านมา และนอกจากนี้ยังมีการอบรมโปรแกรมวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานให้กับทีมปฏิบัติการระดับตำบลรวมถึงบุคลากรครูจากศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย (กศน.) และตัวแทนจากท้องถิ่น จำนวน 40 ท่าน ณ ห้องอบรมเชิงปฏิบัติการ เทศบาลสันทรายหลวง เมื่อวันที่ 13 มกราคมที่ผ่านมาทั้งนี้เพื่อให้เครือข่ายโครงการฮักชุมชนในแต่ละพื้นที่สามารถวิเคราะห์ และสังเคราะห์ข้อมูลได้ด้วยตนเอง และนำไปประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมกับสภาพพื้นที่ได้โดยแท้จริง

โครงการฮักชุมชนอำเภอแม่แตงก็ก้าวหน้าไม่แพ้กัน มีการประชุมชุดทีมปฏิบัติการระดับตำบลไปแล้วทั้ง 4 ตำบลนำร่องที่เข้าร่วมดำเนินการกับ 2 วัตถุประสงค์เชิงโครงสร้าง ได้แก่ *ตำบลสันป่ายาง ตำบลสบเปิง ตำบลสันมหาพน* และ*ตำบลขี้เหล็ก* ซึ่งจากการประชุมแต่ละพื้นที่ก็ได้มีความเห็นตรงกันในการเก็บข้อมูลเพิ่มเติมในส่วนของข้อมูลพื้นฐานและทัศนคติต่างๆ ต่อ 2 วัตถุประสงค์เชิงโครงสร้างคือ *โครงการงดเหล้างานบุญ* และ*กิจกรรมเสริมสร้างรายได้สำหรับเด็กและเยาวชน* โดยในขณะนี้อยู่ในขั้นตอนของการพัฒนาแบบสอบถามและการอบรมเชิงปฏิบัติการในเรื่องของการสัมภาษณ์ เทคนิคการสัมภาษณ์ ให้กับทุกๆ พื้นที่นำร่อง ซึ่งในส่วนของการอบรมให้ความรู้เรื่องการสัมภาษณ์และเทคนิคการสัมภาษณ์นั้นจะเริ่มในช่วงต้นเดือนมีนาคมนี้และจากนั้นก็จะลงพื้นที่เพื่อเก็บข้อมูลใน 4 ตำบลนำร่อง คาดว่าจะแล้วเสร็จได้ภายในเดือนมีนาคมเช่นกัน

ซึ่งโครงการฮักชุมชนก็หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความร่วมมือร่วมใจจากชาวแม่แตงเป็นอย่างดีเหมือนเช่นเคย ปิดท้ายด้วยโครงการฮักชุมชนอำเภอสันกำแพง ซึ่งก็มีการประชุมคณะอนุกรรมการฯ มาอย่างต่อเนื่องถึงตอนนี้มีการประชุมไปแล้วจำนวน 5 ครั้งด้วยกัน ในแต่ละครั้งนั้นก็เป็นการวางกรอบแนวคิดการทำงานให้ตรงกันและแลกเปลี่ยนความรู้ในเรื่องของระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนและทักษะชีวิตสำหรับเด็กและเยาวชน ซึ่งเป็น 2 วัตถุประสงค์เชิงโครงสร้างของอำเภอสันกำแพง โดยจะเริ่มนำไปใช้ในโรงเรียนทั้ง 5 โรงเรียนนำร่อง ได้แก่ *โรงเรียนสันกำแพง โรงเรียนบ้านหนองโค้ง โรงเรียนบ้านแม่ปูคา โรงเรียนบ้านบวกค้าง* และ*โรงเรียนวัดล้านตอง* ในปีการศึกษาหน้านี้ แหละถึงแม้ว่าแต่ละโรงเรียนจะมีการดำเนินงานเกี่ยวกับระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนและทักษะชีวิตมาอย่างต่อเนื่องแล้ว แต่จากการพูดคุยพบว่ายังมีข้อมูลอีกบางส่วนที่ขาดหาย จึงมีการสร้างแบบสอบถาม แนวคำถามขึ้นมาเพื่อเก็บข้อมูลดังกล่าวเพิ่มเติม โดยได้มีการอบรมให้ความรู้ในเรื่องของการสร้างแบบสอบถามที่ดีในการประชุมคณะอนุกรรมการฯ ครั้งที่ 4 เมื่อวันที่ 19 มกราคม ณ โรงเรียนบ้านบวกค้าง อีกทั้งยังได้มีการอบรมให้ความรู้เรื่องทักษะการใช้คอมพิวเตอร์และอินเตอร์เนทเบื้องต้นให้กับคณะทำงานฯ ในภาคส่วนผู้บังคับใช้กฎหมายและเจ้าหน้าที่ตำรวจฝ่ายสืบสวนสอบสวน สถานีตำรวจภูธรสันกำแพง เมื่อวันที่ 27 ธันวาคมที่ผ่านมาเพื่อเสริมสร้างศักยภาพให้กับแนวร่วมของโครงการฮักชุมชนในทุกๆ ด้าน

อ๋อ...เกือบลืม เดือนหน้านี่ก็เข้าสู่เดือนหรรษากันอีกแล้วกับช่วงเทศกาลวันสงกรานต์ ได้ข่าวแว่วๆ ว่าปีนี้อาจจะได้หยุดยาวด้วย ยังไงก็ขอให้คุณผู้อ่านทุกท่านมีความสุขกับเทศกาลวันปีใหม่ไทยนะครับ แหละที่สำคัญไปเที่ยว ไปฉลองกันแล้วอย่าลืมกลับบ้าน กลับไปอยู่กับครอบครัว ไปรดน้ำดำหัวบุคคลที่เราเคารพรัก แล้วก็สุดท้ายระมัดระวังในเรื่องอุบัติเหตุกันให้ดีด้วยนะครับ เมาไม่ขับ.. แต่จะให้ดีไม่เมาเลยจะดีกว่านะคร้าบบบ...

ฝากก่อนจาก: คุณผู้อ่านทุกท่านสามารถติดตามความคืบหน้าของโครงการฮักชุมชนทั้ง 3 อำเภอเพิ่มเติมได้ที่ *http://hugchumchon.wordpress.com, FM 99 MHz สถานีวิทยุชุมชนตำบลแม่ปูคา อำเภอสันกำแพง* ทุกๆ วันอังคาร เวลา 13.00–15.00 น., *วารสารเหนือเด็กเมืองเล็น* เทศบาลตำบลเมืองเล็น อำเภอสันทราย และยังสามารถติดต่อสอบถามหรือให้คำแนะนำกับโครงการเพิ่มเติมได้ที่ *hug_chumchon@hotmail.com* หรือ *โทร. 0-5394-2505* ในวันและเวลาราชการ

The HUG

นโยบายด้านยาเสพติดของภาครัฐ กับการดำเนินการวิจัยในผู้ใช้สารเสพติด

สวัสดีครับ...ท่านผู้อ่านสารที่ปรึกษาชุมชนทุกท่าน ก่อนอื่นต้องขอกล่าวสวัสดี และยินดีที่ได้กลับมาเป็นส่วนหนึ่งของคณะกรรมการที่ปรึกษาชุมชนอีกครั้งหนึ่ง รวมถึงได้มีโอกาสกลับมาเขียนเรื่องราวต่างๆ ที่หวังเป็นอย่างยิ่งจะเป็นประโยชน์กับคนที่ทำงานกับชุมชนหลายๆ ท่านได้มีโอกาสร่วมรับรู้ประสบการณ์ต่างๆ ที่เกิดขึ้นจากพื้นที่ต่างๆ

เมื่อฉบับที่ผ่านมาคุณพญาไร้ใบ ได้นำเสนอเรื่องการสรรหาอาสาสมัครแบบ HPTN 058 ที่บอกเล่าเรื่องราวของวิธีการค้นหากลุ่มประชากรเป้าหมายพื้นที่ต่างๆ ที่พวกเราได้ลงพื้นที่ทำงานกัน ความยากในการค้นหาและเข้าถึงกลุ่มประชากรเป้าหมายไปแล้ว

ฉบับนี้จะกล่าวถึงการปฏิบัติงานติดตามอาสาสมัครโครงการวิจัยในพื้นที่ที่ต้องพบกับสิ่งท้าทายหลายอย่าง สิ่งหนึ่งที่เป็นสิ่งท้าทายสำหรับเราในการทำงานร่วมกับกลุ่มประชากรเป้าหมายซึ่งเป็นผู้ใช้สารเสพติด นั่นคือ ***"นโยบายด้านยาเสพติดของภาครัฐ"*** ว่าทีมผู้ปฏิบัติงานของเราได้พบเจอกับอะไรบ้างและมีการดำเนินการอย่างไร?

เมื่อกล่าวถึงเรื่องนโยบายเกี่ยวกับผู้ใช้สารเสพติดของรัฐบาล สำหรับปี พ.ศ. 2554 นับเป็นเรื่องดียิ่งที่ได้ทราบจากหัวหน้าโครงการ HPTN 058 **ผศ.นพ.อภินันท์ อร่ามรัตน์** ว่ารัฐบาลเห็นชอบให้ใช้นโยบายลดอันตรายจากการใช้ยาเสพติดชนิดฉีดเรียบร้อยแล้ว โดยให้กระทรวงสาธารณสุขเป็นหน่วยงานรับผิดชอบ ร่วมกับสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด กระทรวงยุติธรรม กระทรวงมหาดไทย สำนักอัยการสูงสุด สำนักงานตำรวจแห่งชาติ กรุงเทพมหานคร เมืองพัทยา และภาคประชาสังคมเป็นหน่วยงานสนับสนุน นั่นทำให้เรามีความหวังว่านโยบายดังกล่าวจะเอื้อประโยชน์ให้กับผู้ใช้สารเสพติดมากขึ้น

แต่นั่นเป็นนโยบายที่มีจุดประสงค์เพื่อลดการติดเชื้อในกลุ่มผู้ใช้สารเสพติดด้วยวิธีฉีดเท่านั้น ในด้านการป้องกันและปราบปรามผู้กระทำผิดเกี่ยวกับยาเสพติดก็ยังคงดำเนินต่อไป เพื่อนำผู้เสพเข้าสู่กระบวนการบำบัดรักษา และจับกุม ดำเนินคดีกับผู้มีพฤติกรรมจำหน่ายยาเสพติด ซึ่งผู้ใช้ยาอาจเป็นได้ทั้งผู้เสพและผู้ค้าด้วยในคนเดียวกัน สิ่งนี้ก็เป็นสิ่งท้าทายอย่างหนึ่งซึ่งเราต้องติดตามข่าวคราวกันอย่างต่อเนื่อง ในฐานะที่ดูเหมือนว่าเราจะอยู่ตรงกลางระหว่างภาครัฐกับเพื่อนผู้ใช้ยา (IDU) นั่นเอง

สำหรับการลงพื้นที่ในปี พ.ศ. 2554 นี้นโยบายด้านการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดยังคงดำเนินไปเช่นเดิมในแต่ละพื้นที่วิจัยของเรา ได้แก่ อ.งาว จ.ลำปาง, อ.แม่สรวย จ.เชียงราย, อ.เชียงคำ จ.พะเยา, อ.อมก๋อย จ.เชียงใหม่, อ.แม่ระมาด จ.ตาก

ในพื้นที่วิจัยทั้งหมดที่กล่าวมาแล้วในปีนี้เห็นจะมีความเข้มข้นที่สุดที่ประกาศอย่างชัดเจนกว่าทุกพื้นที่โดยมีการประกาศประชาสัมพันธ์ไปยังทุกชุมชนทุกบ้าน ถึงแผนปฏิบัติการ ภายใต้ชื่อแผน **"ตากสิน 54"** ประกาศ X-Ray ผู้เสพยาเสพติด (ฝิ่น-ยาบ้า) ทุกหมู่บ้านทุกชุมชน โดยมีชุดปฏิบัติการได้แก่ นายอำเภอ ปลัดอำเภอ กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน อส. ชรบ. ร่วมกับตำรวจ/ตชด. ทหาร/ทหารพราน, กองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในจังหวัดตาก และชุดปฏิบัติการทำทันที (ททท.) เริ่มปฏิบัติการตั้งแต่ 1 มกราคม – 30 เมษายน 2554 มีการตั้งรางวัลตรวจปัสสาวะพบผู้เสพ รับรางวัลทันที 1,000 บาทต่อผู้เสพ 1 ราย

แน่นอนที่สุดนโยบายนี้ต้องส่งผลกระทบต่อผู้ใช้ยาเสพติดในพื้นที่ทันที ผู้ใช้ยาเสพติดพากันหลบหนีเข้าป่าเพื่อความปลอดภัย รวมถึงผู้ใช้ยาเสพติดที่เป็นอาสาสมัครของโครงการวิจัยฯ ของเราด้วย จากรายงานของเพื่อนผู้ใช้ยาในพื้นที่ (Peer Outreach) ว่าอาสาสมัครจะเข้าไปหลบอยู่ในป่าในเวลากลางวัน เพื่อไปหาของป่าบ้าง เพื่อเข้าไปทำไร่บ้าง และจะกลับเข้าหมู่บ้านในช่วงเวลากลางคืน บางครั้งก็เข้าไปหลายๆ วันเลยทีเดียว โดยครอบครัวที่อยู่ในหมู่บ้านจะบอกกับคนแปลกหน้าที่มาถามหาอาสาสมัครว่าไปนอนในป่าหลายคืนไม่กลับมาเพื่อความปลอดภัยของอาสาสมัครซึ่งเป็นผู้นำครอบครัวของพวกเขาเหล่านั้น ถึงแม้ว่าจะเป็นเพื่อนผู้ใช้ยาที่เคยไปหาอยู่บ่อยๆ ก็ตามก็อาจถูกกีดกันไม่ให้พบเจออาสาสมัครได้ง่ายๆ ต่อเมื่อได้พบกับตัวอาสาสมัครแล้ว และทำการนัดหมายการติดตามผลอาสาสมัครก็จะปฏิเสธ ไม่อยากมาเพราะระหว่างการเดินทางจากหมู่บ้านลงมาเพื่อมาตามการนัดติดตามผล ที่สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์สุขภาพ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ อาจมีความเสี่ยงต่อการถูกจับตรวจปัสสาวะระหว่างทางและอาจถูกส่งเข้าสู่

อ่านต่อหน้า 10

กระบวนการบังคับบำบัดตามกฎหมาย

แน่นอนสิ่งเหล่านี้ย่อมกระทบต่อจำนวนของอาสาสมัครที่เราต้องติดตามให้ได้ภายในระยะเวลาที่กำหนด เราจึงต้องหาทางแก้ไขสถานการณ์ สิ่งที่เราเลือกที่จะทำเป็นอันดับแรกคือการทำความเข้าใจกับอาสาสมัครว่าการทำงานของภาครัฐกับการวิจัยนั้นเป็นการทำงานที่แยกขาดจากกัน อย่างไรก็ตามเราจะต้องพาอาสาสมัครไปที่โครงการวิจัยฯ ตามเวลาที่กำหนดให้ได้ ในขณะเดียวกันก็ต้องไปและกลับถึงบ้านด้วยความปลอดภัยด้วย

สำหรับอาสาสมัครที่กลัวความเสี่ยงจากการถูกจับตามนโยบายปราบปรามยาเสพติด เราจะพยายามนัดให้อาสาสมัครไปพบกับเจ้าหน้าที่โครงการวิจัยยังสถานีติดตามผลนอกสถานที่ของ อ.อมก๋อย ได้แก่ที่สถานีอนามัยบ้านใหม่ ต.แม่ตื่น อ.อมก๋อย จ.เชียงใหม่ โครงการจัดชุดติดตามเคลื่อนที่ หรือที่เรียกว่า Mobile Follow up มีทีมทำงาน 2 ทีม ทีมที่หนึ่งเป็นทีมติดตาม จะประกอบด้วยเจ้าหน้าที่ติดตามและเพื่อนผู้ใช้ยาในพื้นที่ ทำหน้าที่นัดหมายวันเวลาที่แน่นอนและไปรับอาสาสมัครจากบ้านลงมาที่จุดนัดพบซึ่งจะมีทีมที่สองรออยู่ ทีมที่สองประกอบด้วย พยาบาลโครงการ พนักงานสัมภาษณ์และเจ้าหน้าที่ QC จะทำการสัมภาษณ์เก็บข้อมูลที่จำเป็นและเก็บตัวอย่างปัสสาวะ และสิ่งส่งตรวจ เหมือนที่ปฏิบัติที่สำนักงานโครงการซึ่งตั้งอยู่ในมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ทุกขั้นตอน เมื่อได้ข้อมูลและสิ่งส่งตรวจครบถ้วนแล้ว ทีมที่หนึ่งมีหน้าที่ส่งอาสาสมัครกลับบ้านด้วยความปลอดภัย และทีมที่สองเดินทางกลับสำนักงานเพื่อนำเข้าข้อมูลที่ได้ และส่งสิ่งส่งตรวจต่อไปยังห้องปฏิบัติการต่อไป

นี่เป็นแนวทางหนึ่งในการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่โครงการวิจัย HPTN 058 เพื่อการดำเนินงานวิจัยภายใต้การปฏิบัติงานเพื่อแก้ไขและเอาชนะยาเสพติดของหน่วยงานภาครัฐ ซึ่งเราต้องพยายามติดตามและปรับปรุงหาแนวทางการดำเนินงานอยู่ตลอดเวลานับเป็นสิ่งท้าทายที่อยากจะให้ผู้อ่านได้ “ฮู้ตวยกั๋น” ฉบับนี้ขอลาไปก่อนฉบับหน้าเจอกันใหม่ จะมีอะไรมาให้ “ฮู้ตวยกั๋น” อีก สวัสดีครับ...

..... ปีเตอร์แพน ....

อยากเล่า : ตามอาสาสมัครที่วาวี

สวัสดีครับผู้อ่านทุกท่าน ฉบับที่ผ่านมา เป็นเรื่องเล่าเกี่ยวกับการติดตามอาสาสมัครของโครงการวิจัย HPTN 058 ในเขตพื้นที่ ต.แม่ตื่น อ.อมก๋อยแล้ว ในฉบับนี้ผมจะเล่าถึงการติดตามอาสาสมัครในเขตพื้นที่ อ.แม่สรวย กันบ้างนะครับ พื้นที่รับผิดชอบใน อ.แม่สรวย ส่วนใหญ่อยู่ใน ต.วาวี อาสาสมัครก็จะเป็นชนเผ่าอาข่า ส่วนใหญ่อยู่ห่างจากตัวจังหวัดเชียงใหม่เป็นระยะทาง 150 กิโลเมตร และห่างจาก อ.แม่สรวย ประมาณ 30 กิโลเมตร สภาพถนนก็ลาดยาง การคมนาคมไม่ลำบากมากนักเพราะยังมีรถประจำทางอยู่ แต่ก็จะมีลำบากบ้างสำหรับบางหมู่บ้านในช่วงฤดูฝน เนื่องจากบางช่วงของถนนเป็นถนนลูกรัง และดินแดงแต่ก็ไม่ได้เป็นปัญหาหนักหนาอะไรสำหรับการติดตาม และถ้าพูดถึงสภาพความเป็นอยู่ของอาสาสมัครแล้ว ทาง อ.แม่สรวย จะมีความเป็นอยู่ที่ดีกว่าทางอมก๋อย เนื่องจากทางพื้นที่ อ.แม่สรวย มีเศรษฐกิจที่ดี เพราะอาสาสมัครหารายได้ง่าย อีกทั้งการเดินทางเข้ามาในตัวอำเภอก็เดินทางสะดวกและง่าย มีรถประจำทางไปมาอยู่ตลอด จนถึง 5 โมงเย็น ระยะทางในการเดินทางก็ไม่ไกลมากนัก มีรถประจำทางอยู่ 2 เส้นทาง คือรถประจำทางสีเหลือง จะวิ่งจากตัว อ.แม่สรวยถึงหมู่บ้านวาวี ส่วนรถประจำทางสีแดง จะวิ่งจากตัว อ.แม่สรวยถึงบ้านดอยช้าง ซึ่งรถประจำทางสีแดงนี้จะมีถึงแค่บ่าย 3 โมง ที่กล่าวมานั้นอาจดูว่าอาสาสมัครสามารถเดินทางไปมาได้สะดวก แต่มันก็ยังมีปัญหาอยู่ เพราะอาสาสมัครบางคนไม่มีบัตรประชาชนและพูดภาษาไทยไม่ค่อยได้ และบางคนก็ไม่สามารถจะพูดไทยได้ อีกทั้งอาสาสมัครไม่กล้าที่จะเดินทางมาตรวจร่างกายที่เชียงใหม่ เพราะเขตพื้นที่แม่สรวยจะเข้มงวดในการตรวจสารเสพติด เนื่องจาก ต.วาวี ขึ้นชื่อเรื่องยาเสพติดอยู่แล้ว ส่งผลให้การเดินทางของอาสาสมัครไม่เป็นไปตามที่เราได้คาดเอาไว้

ด้วยเหตุผลดังกล่าวทางโครงการวิจัยได้จัดทำบริการรับ-ส่ง อาสาสมัครเพื่อให้อาสาสมัครได้รับความสะดวกในการมารับบริการตรวจสุขภาพในแต่ละครั้ง สำหรับการติดตาม และรับ-ส่งอาสาสมัครนั้นเราจะมีขั้นตอนดังนี้ ก่อนถึงวันนัดหมายล่วงหน้า 1 อาทิตย์ เจ้าหน้าที่ภาคสนามจะให้เพื่อนผู้ใช้ยาในพื้นที่ไปติดตามและย้ำการนัดหมายกับอาสาสมัครก่อนที่เจ้าหน้าที่จะไปรับเจ้าหน้าที่จะเดินทางจากสถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์สุขภาพไปพักในพื้นที่ เพื่อสร้างความสะดวกในการเยี่ยมติดตามให้มาตรวจสุขภาพและเพื่อย้ำวันเวลาอีกครั้งตลอดจนความรวดเร็วในการรับ-ส่ง และทำกระบวนการ เมื่อถึงวันนัดหมายทางเจ้าหน้าที่จะตื่นแต่เช้าเพื่อไปรับอาสาสมัคร อาสาสมัครบางคนจะใช้ยา (เฮโรอีน) นาน บางครั้งเจ้าหน้าที่ต้องรออาสาสมัครใช้ยา 30 นาที ถึง 1 ชั่วโมง (ถ้าอาสาสมัครไม่ได้ใช้ยาจะทำให้อาสาสมัครมีอาการเสี้ยนยาระหว่างเดินทางมาพร้อมกับเจ้าหน้าที่และทำให้มีผลกระทบต่อการเดินทางและเป็นปัญหาในการตรวจสุขภาพ) สำหรับการเดินทางมาถึงที่เชียงใหม่ใช้ระยะเวลาประมาณ 3 ชั่วโมง เพราะระหว่างทางก็จะ แวะพักให้อาสาสมัครได้ทานอาหารและสูบบุหรี่

เมื่อมาถึงเชียงใหม่ เจ้าหน้าที่ภาคสนามก็จะพาอาสาสมัครทำการตรวจสุขภาพ ตามกระบวนการจนเสร็จเรียบร้อย และพาอาสาสมัครไปส่งถึงบ้านโดยปลอดภัย เริ่มตั้งแต่รับอาสาสมัครที่บ้านจนถึงกระบวนการตรวจร่างกายและส่งอาสาสมัครกลับบ้าน ใช้เวลาประมาณ 10-12 ชั่วโมง

ไม่ว่าจะเป็นพื้นที่ของอมก๋อย หรือแม่สรวยก็จะมีปัญหา และอุปสรรคกันทั้งนั้น ทุกคนก็รู้นะครับว่าเราทำงานกับอาสาสมัครที่ใช้ยาเสพติด เราต้องใช้ความพยายามและมีความอดทน และเข้าใจความรู้สึกของอาสาสมัครและสภาพแวดล้อมความเป็นอยู่ของแต่ละพื้นที่แต่ละชนเผ่า เพราะอาสาสมัครมีความอ่อนไหวสูง

ปัญหาในการติดตามให้อาสาสมัครในพื้นที่ แม่สรวยปัญหาที่พบบ่อยๆ คือ ช่วงงานปีใหม่เทศกาล ช่วงเก็บเกี่ยวผลผลิตทางการเกษตรและอาสาสมัครบางรายก็จะลงไปทำงานในแถว กรุงเทพฯ และจังหวัดอื่นๆ ทำให้การติดตามอาสาสมัครไม่ได้ตามที่ต้องการ

วิธีการแก้ไข เวลาในการติดตาม โดยวิธีการติดต่อสอบถามญาติพี่น้องอยู่บ่อยๆ ส่วนบางรายจะมีความคิดว่าไม่อยากเจาะเลือดแล้วเพราะทำให้สุขภาพตัวเองไม่ดี ทางเจ้าหน้าที่จึงให้ อธิบายให้อาสาสมัครฟังถึงผลดีของการมาตรวจสุขภาพ และประโยชน์ที่จะได้รับจากการตรวจ

ซึ่งประสบการณ์นี้คงเป็นประโยชน์กับบุคคลที่สนใจในการเข้าถึงชุมชน และขอเป็นกำลังใจให้กับทีมติดตามของทุกๆ โครงการให้ประสบความสำเร็จตามเป้าหมายที่วางไว้..

สำหรับคำถามประจำฉบับที่แล้ว ซึ่งถามว่า ***"การกินยาต้านไวรัสล่วงหน้าเพื่อป้องกันการติดเชื้อเอชไอวีหรือเชื้อเอดส์ในชายที่มีเพศสัมพันธ์กับชาย สามารถช่วยลดความเสี่ยงต่อการติดเชื้อเอชไอวีได้กี่เปอร์เซ็นต์"*** *คำตอบคือ* ***"43.8%"*** *ผู้ร่วมสนุกส่งคำตอบเข้ามาและได้รับของรางวัลมีรายชื่อดังนี้ค่ะ*

1. ด.ญ.เบญญาภา สุธรรม	*ลำพูน*
2. ด.ญ.วัฒนี โยธา	*ลำพูน*
3. คุณเขมจิรา บริภารักษ์	*ลำพูน*
4. คุณจันจิรา ก้อนแก้ว	*เชียงใหม่*
5. คุณแววจันทร์ พงศ์จันตา	*ลำพูน*
6. ด.ญ.มนัสนันท์ คำแจ้ง	*ลำพูน*
7. คุณสมัคร ใจดี	*เชียงใหม่*

ทางสำนักงานฯ จะจัดส่งของรางวัลให้ถึงที่บ้านเลยนะคะ ส่วนคำถามประจำฉบับนี้ ถามว่า ***"การป้องกันและควบคุมโรคมะเร็งปากมดลูกที่ได้ผลดีที่สุดคือวิธีการใด"*** *ทราบคำตอบแล้วเขียนคำตอบ ลงในไปรษณียบัตรส่งมายัง.* ***สำนักงานคณะกรรมการที่ปรึกษาชุมชน***
สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์สุขภาพ มช. ตามที่อยู่ด้านหลัง
หมดเขต วันที่ 18 เมษายน 2554 ค่ะ

สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์สุขภาพ
และคณะแพทยศาสตร์
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

รับอาสาสมัครเพื่อเข้าร่วม..
โครงการวิจัยพรอมมิส
การรักษาด้วยยาต้านไวรัส ประสิทธิภาพสูงแบบมาตรฐาน ในโครงการวิจัยพรอมมิส

หากท่านเป็นผู้ที่มีคุณสมบัติดังนี้

1. อายุตั้งแต่ 18 ขึ้นไป
2. กำลังตั้งครรภ์
3. มีการติดเชื้อเอชไอวี
4. มีระดับภูมิคุ้มกันซีดี 4 มากกว่า 400 เซลล์/ลบ.มม.
5. ไม่เคยได้รับการรักษาด้วยยาต้านไวรัสเอชไอวีมาก่อน

สามารถติดต่อสอบถามข้อมูลเพิ่มเติม หรือแจ้งความประสงค์เข้าร่วมโครงการได้ที่

พยาบาลประจำโครงการ
สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์สุขภาพ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
โทร. 053-945055-8 ต่อ 446
มือถือ 084-8055130
E-mail : watchar@rihes-cmu.org
หรือ คุณอัจฉราวรรณ แสนสุภา
ห้องฝากครรภ์
โรงพยาบาลมหาราชนครเชียงใหม่
โทร. 053-945742

วัตถุประสงค์ เพื่อเผยแพร่ข้อมูล ข่าวสารเกี่ยวกับหลักการการวิจัย ความก้าวหน้าของการวิจัยและสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับโครงการวิจัยที่จะดำเนินการในชุมชน

บรรณาธิการ พญ.นันทิสา โชติรสนิรมิต
ผู้ช่วยบรรณาธิการ นางวิภาดา ชีวะวัฒน์, นางสาวสุดาภรณ์ สุทธดุก
นายประวิทย์ ริบือ, นางสาวพัทธรัตน์ แสงมณีวรรณ
นายณัฐวรรธน์ ทรัพย์สิน
กองบรรณาธิการ พระครูวิวิธประชานุกูล
ผศ.นพ.อภินันท์ อร่ามรัตน์
รศ.นพ.สุวัฒน์ จริยาเลิศศักดิ์
นางบุญทิน จิตร์สะบาย, นายสำราญ ทะกัน
นางชลลิสา จริยาเลิศศักดิ์, นายสมเกียรติ์ สกุลศึกษาดี
ที่ปรึกษา ศ.นพ.ธีระ ศิริสันธนะ
นายอุดม ลิขิตวรรณวุฒิ
ศาสนาจารย์สนั่น วุฒิ

พิมพ์จำนวน 3,200 ฉบับ

ปีที่ 11 ฉบับที่ 77
เดือนมีนาคม - เมษายน 2554

สารที่ปรึกษาชุมชน
CAB NEWSLETTER

สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์สุขภาพ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

บอกเล่า...เก้าสิบ

หน่วยงานสนับสนุนการวิจัยเอชไอวีในคลินิกของกองโรคเอดส์ (PPD) จัดการฝึกอบรมออนไลน์ เตรียมโครงการไอเพรกส์ (iPrEx) เพื่อรับการตรวจจากองค์การอาหารและยาของสหรัฐอเมริกา ณ ห้องประชุม Donald Jeffrey Gibson สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์สุขภาพ เมื่อวันที่ 17 กุมภาพันธ์ ที่ผ่านมา

Prof. Joel Gallant จาก Johns Hopkins University School of Medicine ประเทศสหรัฐอเมริกา บรรยายให้ความรู้ เรื่อง การรักษาด้วยยาต้านไวรัสเอดส์ การดื้อยา และอาการข้างเคียงที่ไม่พึงประสงค์จากยา รวมทั้งกรณีการศึกษาต่างๆ ด้านเอชไอวี ณ ห้องประชุมเอนกประสงค์ ชั้น 4 สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์สุขภาพ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ระหว่างวันที่ 17–20 มกราคม 2554

โครงการวิจัย HPTN 058 จัดโครงการ “ต้านภัยหนาวสู่พี่น้องชนเผ่า” เพื่อบริจาคสิ่งของให้กับชาวบ้านหมู่บ้านเหล่อกรัะ และหมู่บ้านมอโกร ต.แม่ตื่น อ.อมก๋อย จ.เชียงใหม่ เมื่อวันที่ 10–11 มกราคม 54 ที่ผ่านมา

ขอเชิญเข้าร่วมโครงการ...

สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์สุขภาพ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
ต้องการอาสาสมัคร
โครงการศึกษาพฤติกรรมสุขภาพของผู้ติดเชื้อเอชไอวี
“การเตรียมการวิจัยระดับนานาชาติเพื่อการป้องกันสำหรับผู้ติดเชื้อเอชไอวีที่ได้รับการรักษาในสถานพยาบาล”

คุณสมบัติ
- เพศชาย หรือ เพศหญิง, อายุ 18 ปีขึ้นไป
- เป็นผู้ติดเชื้อเอชไอวี
- ได้รับการดูแลรักษาจากโรงพยาบาล หรือ คลินิก
- มีความยินดีที่จะเข้าร่วมในโครงการศึกษาวิจัย และได้ลงนามในเอกสารขอความยินยอมของโครงการ

สนใจติดต่อ บุญเหลือ, มนต์เทียน
โทร. 0-5394-5055 ต่อ 453 หรือ 08-9759-5522

สำนักงานคณะกรรมการที่ปรึกษาชุมชน (สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์สุขภาพ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่)
ตู้ ปณ. 80 มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ อ.เมือง จ.เชียงใหม่ 50202 โทร. 0-5394-5055-8 ต่อ 427 แฟกซ์ 0-5322-1849
E-mail: caboffice@rihes.org , caboffice@rihes-cmu.org

พิมพ์ที่ : ลภัสการพิมพ์ 96/2 หมู่ 3 ต.ในเมือง อ.เมือง จ.ลำพูน 51000 (ทิศใต้ ว.เทคนิคลำพูน) โทร. 053-560135 แฟกซ์ 053-534834

ท่านผู้อ่านที่มีข้อสเนอแนะเกี่ยวกับสารที่ปรึกษาชุมชน สามารถส่งคำแนะนำ คำติชม มาได้ตามที่อยู่ด้านบนค่ะ